

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor
Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving

datum 31 mei 2022

Betreffende wetsvoorstel:

35608

Voorstel van wet van de leden Bromet en Tjeerd de Groot tot wijziging van de Waterschapswet in verband met het schrappen van de geborgde zetels voor de categorie bedrijven, het schrappen van de eis dat ten minste één lid van het dagelijks bestuur houder is van een geborgde zetel en het introduceren van een vaste verdeling van de resterende geborgde zetels

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 31 mei 2022 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, PvdA, PvdD, Lid Gündoğan, D66, ChristenUnie en PVV.

Tegen: Lid Omtzigt, VVD, SGP, CDA, BBB, JA21, FVD en Groep Van Haga

De Fractie Den Haan was niet aanwezig bij de stemmingen.

Aangenomen amendement

Diverse Artikelen

16 → **17** (Grinwis c.s.) over het gedeeltelijk behouden van de geborgde zetels doch met een andere verdeling

Met dit amendement blijven, in lijn met het advies over het waterschapsbestuur van de Adviescommissie Water (AcW) uit 2015¹, een aantal geborgde zetels behouden, maar vervalt de eis dat ten minste één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordiger is van

¹ Kamerstukken II 2015/16, 31710, nr. 44, bijlage Adviescommissie Water, "Advies waterschapsbestuur".

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 31 mei 2022

blad 2

een van de categorieën van belanghebbenden uit artikel 12, tweede lid, onderdelen b, c en d van de Waterschapswet - momenteel ongebouwd (landbouw), natuurterreinen en gebouwd (bedrijven) - én wordt in lijn met het advies van de AcW over het waterschapsbestuur, aangevuld met het advies van de commissie Boelhouwer² een nieuwe verdeling van de geborgde zetels geïntroduceerd: twee voor de categorie ongebouwd (landbouw) en twee voor natuurterreinen.

Het totaal aantal vertegenwoordigers in het algemeen bestuur van een waterschap namens de categorieën ongebouwd, natuur en bedrijven bedraagt momenteel ten minste zeven en ten hoogste negen, met dien verstande dat het totaal aantal ten hoogste acht is, indien het algemeen bestuur uit achttien leden bestaat. De AcW³ pleitte al in 2015 voor een versimpeling van dit systeem. Deelname van minimaal één lid uit de geborgde zetels aan het dagelijks bestuur en het exacte aantal zetels voor de verschillende categorieën waren naar de mening van de AcW minder belangrijk en deze commissie adviseerde daarom een gelijke verhouding van de specifieke belangencategorieën van elk twee zetels en deze wettelijk vast te leggen. Voorop stond volgens de AcW namelijk de kwaliteit van de inbreng, de gebiedskennis en het draagvlak in de omgeving waar het waterschap zijn projecten uitvoert, niet het vergroten van de machtspositie van specifieke belangengroepen.

Volgens de commissie Boelhouwer⁴ is er gelet op hun grondpositie en de afhankelijkheid van en bijdrage aan goed waterbeheer goed te onderbouwen waarom er voor agrarische ondernemers en voor natuurterreinen geborgde zetels in stand worden gehouden, hoewel uiteindelijk niet de eerste voorkeur van deze commissie, maar is deze onderbouwing er niet voor de belangencategorie gebouwd (bedrijven). Zij hebben een nauwelijks relevante grondpositie bij waterprojecten en zijn met name vertegenwoordigd vanwege hun relatief hoge bijdrage aan de zuiveringsheffing, die gekoppeld is aan de vervuilingsgraad van het geleverde afvalwater. Deze heffing wordt echter bepaald door wettelijke normen, waar het waterschap geen invloed op heeft⁵. Dit (negatieve) belang is volgens de Commissie Boelhouwer, in tegenstelling tot de belangencategorieën ongebouwd en natuurterreinen, dan ook geen reden meer voor het borgen van zetels in het waterschapsbestuur. Met dit amendement wordt derhalve de eis geschrapt dat ten minste één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordiger moet zijn van een belangencategorie én wordt het aantal geborgde zetels vastgelegd op twee voor elk van de belangencategorieën ongebouwd en natuurterreinen, waarmee de categorieën belanghebbenden uit artikel 12, tweede lid, onderdelen b en c, van de Waterschapswet hun waardevolle inbreng op een passende wijze kunnen blijven leveren in het waterschapsbestuur.

Het overgangsrecht, zoals opgenomen in artikel IIBa, voor de aanpassing van de provinciale reglementen zorgt ervoor dat de totale omvang van het algemeen bestuur van het waterschap gelijk blijft als de provincies hun reglement, waarin het aantal

² Commissie Boelhouwer (2020), 'Geborgd gewogen'.

³ Kamerstukken II 2015/16, 31710, nr. 44, bijlage Adviescommissie Water, "Advies waterschapsbestuur".

⁴ Commissie Boelhouwer (2020), 'Geborgd gewogen'.

⁵ Idem.

datum 31 mei 2022

blad 3

bestuursleden is vastgesteld, niet voor 1 januari 2023 opnieuw hebben vastgesteld. Dat er in totaal vier geborgde zetels per waterschap komen betekent voor alle waterschappen dat de totale omvang van het algemeen bestuur afneemt als het aantal leden dat de categorie ingezetenen vertegenwoordigt gelijk blijft. Mogelijk is er dus behoefte aan aanpassing van de provinciale reglementen op dit punt. In verband met de waterschapsverkiezingen van maart 2023 moet tijdig duidelijk zijn of er wijzigingen in de reglementen plaatsvinden. Het valt niet uit te sluiten dat de provincies hun reglementen niet op tijd kunnen aanpassen. Het overgangsrecht zorgt ervoor dat als de reglementen niet voor 1 januari 2023 zijn vastgesteld zodat voldaan wordt aan het voorgestelde gewijzigde artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet, het totaal aantal leden in het algemeen bestuur gelijk blijft. Dit gebeurt door te bepalen dat voor de categorie ingezetenen het aantal te kiezen vertegenwoordigers bestaat uit het totaal aantal vertegenwoordigers (van de categorie ingezetenen, ongebouwd en natuur) in het algemeen bestuur zoals vastgesteld in het reglement zoals dat gold voor 1 januari 2023 verminderd met vier vertegenwoordigers. Voor elk waterschap betekent dit dat het aantal vertegenwoordigers voor de categorie ingezetenen toe zal nemen ten opzichte van de huidige situatie. Voor vertegenwoordigers met een geborgde zetel geldt het overgangsrecht niet. Artikel 119 van de Provinciewet regelt dat bepalingen uit provinciale reglementen die in strijd zijn met een wet of een algemene maatregel van bestuur van rechtswege zijn vervallen. Dit amendement stelt voor in artikel 13 van de Waterschapswet te regelen dat er twee zetels zijn voor de belangencategorieën ongebouwd en natuur.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga.

Vervallen amendementen

Diverse Artikelen

13 → 15 (Grinwis en Goudzwaard) over het behoud van de geborgde zetels doch met een andere verdeling

Met dit amendement blijven, in lijn met het advies over het waterschapsbestuur van de Adviescommissie Water (AcW) uit 2015⁶, de geborgde zetels behouden, maar vervalt de eis dat ten minste één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordiger is van een van de categorieën van belanghebbenden uit artikel 12, tweede lid, onderdelen b, c en d van de Waterschapswet (ongebouwd, natuur of bedrijven) én wordt een vaste verdeling van de geborgde zetels geïntroduceerd van twee voor de categorie ongebouwd (landbouw), twee voor natuurterreinen en twee voor gebouwd (bedrijven).

Waterschappen zijn functionele lichamen met een beperkt takenpakket en zijn te karakteriseren als een belangen(groepen)democratie, of beter nog, waarborgdemocratie⁷, waarin alle belangen zijn geborgd en vertegenwoordigd en waarbij het accent ligt op het

⁶ Kamerstukken II 2015/16, 31710, nr. 44, bijlage Adviescommissie Water, "Advies waterschapsbestuur".

⁷ K.M. Landman e.a., (2020), "Afschaffing van geborgde zetels gestoeld op drijfzand? Over de taak en democratische legitimatie van het waterschap als communicerende vaten", *NJB* 2020/2405, afl. 36.

datum 31 mei 2022

blad 4

controleren van bestuurders, het tegengaan van machtsmisbruik en het waarborgen dat alle belangen worden behartigd en grote belangen van weinigen - boeren, bedrijven, natuur - niet ondergesneeuwd raken in de grotere groep ingezetenen.

Het totaal aantal vertegenwoordigers in het algemeen bestuur van een waterschap namens de categorieën ongebouwd, natuur en bedrijven bedraagt momenteel ten minste zeven en ten hoogste negen, met dien verstande dat het totaal aantal ten hoogste acht is, indien het algemeen bestuur uit achttien leden bestaat. De AcW⁸ pleitte al in 2015 voor een versimpeling van dit systeem, waarbij alle relevante belangen in het bestuur zijn vertegenwoordigd. Deelname van minimaal één lid uit de geborgde zetels aan het dagelijks bestuur en het exacte aantal zetels voor de verschillende categorieën waren naar de mening van de AcW minder belangrijk en deze commissie adviseerde daarom een gelijke verhouding van de specifieke belangencategorieën van elk twee zetels en deze wettelijk vast te leggen. Voorop staat volgens de AcW namelijk de kwaliteit van de inbreng, de gebiedskennis en het draagvlak in de omgeving waar het waterschap zijn projecten uitvoert, niet het vergroten van de machtspositie van specifieke belangengroepen. Met dit amendement wordt derhalve de eis geschrapt dat ten minste één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordiger moet zijn van een belangencategorie en het aantal geborgde zetels vastgelegd op twee per belangencategorie, waarmee de categorieën belanghebbenden uit artikel 12, tweede lid, onderdelen b, c en d, van de Waterschapswet hun waardevolle inbreng op een passende wijze kunnen blijven leveren in het waterschapsbestuur.

Het overgangsrecht zoals opgenomen in artikel IIBa voor de aanpassing van de provinciale reglementen zorgt ervoor dat de totale omvang van het algemeen bestuur van het waterschap gelijk blijft als de provincies hun reglement, waarin het aantal bestuursleden is vastgesteld, niet voor 1 januari 2023 opnieuw hebben vastgesteld.

Dat er in totaal zes geborgde zetels per waterschap komen betekent voor alle waterschappen dat de totale omvang van het algemeen bestuur afneemt als het aantal leden dat de categorie ingezetenen vertegenwoordigt gelijk blijft. Mogelijk is er dus behoefte aan aanpassing van de provinciale reglementen op dit punt. In verband met de waterschapsverkiezingen van maart 2023, moet tijdig duidelijk zijn of er wijzigingen in de reglementen plaatsvinden. Het valt niet uit te sluiten dat de provincies hun reglementen niet op tijd kunnen aanpassen. Het overgangsrecht zorgt ervoor dat als de reglementen niet voor 1 januari 2023 zijn vastgesteld zodat voldaan wordt aan het voorgestelde gewijzigde artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet, het totaal aantal leden in het algemeen bestuur gelijk blijft. Dit gebeurt door te bepalen dat voor de categorie ingezetenen het aantal te kiezen vertegenwoordigers bestaat uit het totaal aantal vertegenwoordigers (van de categorie ingezetenen, ongebouwd, natuur en bedrijven) in het algemeen bestuur zoals vastgesteld in het reglement zoals dat gold voor 1 januari 2023 verminderd met zes vertegenwoordigers. Voor elk waterschap betekent dit dat het

⁸ Kamerstukken II 2015/16, 31710, nr. 44, bijlage Adviescommissie Water, "Advies waterschapsbestuur".

datum 31 mei 2022

blad 5

aantal vertegenwoordigers voor de categorie ingezetenen toe zal nemen ten opzichte van de huidige situatie.

Voor vertegenwoordigers met een geborgde zetel geldt het overgangsrecht niet. Artikel 119 van de Provinciewet regelt dat bepalingen uit provinciale reglementen die in strijd zijn met een wet of een algemene maatregel van bestuur van rechtswege zijn vervallen. Dit amendement stelt voor in artikel 13 van de Waterschapswet te regelen dat er twee zetels zijn voor elke categorie met een geborgde zetel (onbebouwd, natuurterreinen en bebouwd).

Vervallen.

Moties

14 (Minhas c.s.) over een eventuele afschaffing van de geborgde zetels pas na 2023 in werking laten treden

Verworpen. Voor: Lid Omtzigt, VVD, SGP, CDA, BBB, JA21, FVD en Groep Van Haga.